

Milí čitatelia!

A sme tu zas! Vrátili sme sa do školských lavíc a chceme sa zasa naučiť niečo nové. Aj keď je po prázdninách veľmi ťažké zvyknúť si na skoré ranné vstávanie a nosenie ťažkých kníh, všetci sa už tešíme na svojich učiteľov a hlavne spolužiakov. Určite nás čaká veľa krásnych zážitkov a bláznovstiev. Tešíme sa na našich nových kamarátov prváčikov, ktorí si čoskoro odskúšajú školské lavice. Prajeme vám úspešný školský rok 2014/2015, aby ste ešte viac zdokonalili svoje vedomosti a mali radosť z každého dňa v škole.

Redakcia Lemešanka

Naši prváčikovia

Baška Orlovská

Nelka Babilonská

Natálka Szmolková

Filip Kulha

Danko Fialka

Ján Košč

Marek Žec

Matúš Brostík

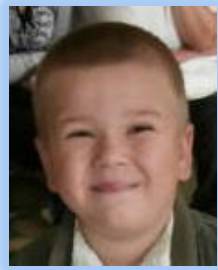
Vitajte medzi nami!

Tamarka Vaštagová

Mimka Petrilová

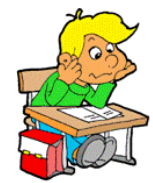
Samko Humeňaj

Sofika Košíková

Timejka Nováková

Patrik Szmolka, 5.A

Jesenní bubáci

*Vytvorme si tekvicové strašidlo,
na konci leta je to dobré pravidlo.
Veď jeseň je na to stvorená,
brána sveta strašidiel bude otvorená.
Urobme bubákov z jesenných plodov,
budú vykúkať z našich dvorov.*

Lea Benčová, 4.A

S príchodom jesene začalo v našej škole strašiť. Kto to vlastne bol? No predsa strašidielka, ktoré vyrobili šikovné ruky našich žiakov a ich úžasných rodičov. No a pri tomto strašnom strašení naši žiaci vymysleli takéto básničky.

*Vonku vietor fúka,
Marte do klobúka,
Marta si ho drží,
no vietor je k nej drzý.
Martin klobúk svetom letí,
s ním aj všetky smeti.
Marta neostane stáť,
za klobúkom začne utekať.*

Ika Borisová, 9.A

*Sedím v teple, hľadám rýmy
a sledujem príchod zimy.
Ako sa stromy svojho šatu vzdávajú
a šarkany im z neba mávajú.
Jak vietor šantí medzi ulicami,
hrajúc sa s detskými čapicami,
Do ušík im vyhráva tú dobre známu pieseň,
aby všetci vedeli, že k nám prišla JESEŇ.*

Ika Borisová, 9.A

Výlet na Oravský hrad

V jednu krásnu slnečnú októbrovú sobotu sme sa vybrali na výlet na Oravu. Hlavný objekt našej návštevy bol náš pyšne vypínajúci sa Oravský hrad. Hrad si na skalnom brale stojí už niekoľko stoviek rokov. Veľmi sme sa naň tešili, pretože je vážne krásny . Po príchode do dediny Oravský Podzámok, kde hrad stojí, sme si ho hneď všimli. Keď sme tam prišli, privítala nás milá, mladá pani sprievodkyňa. Videli sme tam množstvo zaujímavých vecí. Napríklad voskovú figurínu herca, ktorý ako prvý stvárňoval grófa Dracula, starodávny invalidný vozík, brnenia, zbrane, ktoré používali vojaci v stredoveku, obrazy a mnoho, mnoho ďalšieho. Vyliezli sme aj na šibenicu, ale našťastie sme nič nevyparatili, tak nakoniec z toho bola len fotka ☺. Zažili sme nádherný deň, po ktorom sme si vo vlaku aj skvelo pospali.

Oravský hrad

Oravský hrad je jeden z najkrajších hradov na Slovensku. Nachádza sa v obci Oravský Podzámok. Je to výrazná dominanta oravského regiónu a patrí medzi najvýznamnejšie pamiatky hradného staviteľstva na území Slovenska. Oravské hradné bralo (súčasť Oravskej vrchoviny), na ktorom sa nad hladinou rieky Oravy a nad obcou Oravský Podzámok vypína Oravský hrad, bol oddávna opevneným hradiskom, chráneným od severu skalným masívom a od juhu polkruhovým zemným valom. Najvyššia časť hradu je vo výške 112 metrov nad hladinou rieky Orava. Hradná vyvýšenina bola osídlená už v praveku. Medzi najvýznamnejších majiteľov hradu patrili Matej Korvín či jeden z najbohatších a najplyvnejších rodov vtedajšieho uhorského štátu – Thurzovci. K zaujímavým informáciám o hrade patrí, že v roku 1922 sa práve na Oravskom zámku natáčala prvá čiernobiela verzia filmu Dracula, spomínaného už v predchádzajúcom odseku. Taktiež sa tam natáčali rozprávky Kráľ Drozdia brada, Sokoliar Tomáš. Na hrade sa nachádza hradná studňa, ktorej pôvodná hĺbka bola 90 metrov. Oravský hrad je národnou kultúrnou pamiatkou.

Výlet v Piešťanoch

Dňa 28. 10. 2014 sme sa vybrali do mesta Piešťany, ktoré sú najväčším slovenským kúpeľným mestom. Navštívili sme Balneologické múzeum. Múzeum bolo zamerané na balneohistóriu, národopis a archeológiu Slovenska. Mohli sme tam vidieť expozíciu ľudovej kultúry – kroje, keramiku a pôvodný starý dom. V tento deň si pripomínáme aj vznik Československa, a preto jedna expozícia bola venovaná M. R. Štefánikovi. Neskôr sme sa vybrali na prehliadku mesta.

Zuzka Onofrejová, 9.A

16. november - Medzinárodný deň tolerancie

Dňa 16.11. v roku 1995 členské štáty UNESCO prijali Deklaráciu princípov tolerancie a pri tej príležitosti UNESCO vyhlásilo 16. november za Medzinárodný deň tolerancie.

Tolerancia je harmónia v rôznorodosti, je to vzájomné rešpektovanie, akceptácia a uznanie bohatej odlišnosti svetových kultúr, foriem prejavu a spôsobov života ľudí. Je pestovaná znalosťou, otvorenosťou, komunikáciou a slobodou myslenia, svedomia a viery.

Práve v tento deň sme sa dozvedeli veľmi smutnú správu – chcú nám zrušiť prázdniny. Pre nás, žiakov, to nie je zlá správa - je to katastrofa. A tak sme museli spojiť sily a vybojovať znova to, čo nám patrí. Každá trieda vyslala svojho bojovníka a títo vyslanci plnili úlohy. Tieto úlohy splnili iba vďaka tomu, že si navzájom pomáhali, tolerovali sa, rešpektovali jeden druhého a bojovali ako tím. Dokázali to! Naša škola je zachránená a my si môžeme naďalej užívať prázdniny.

Európsky deň jazykov

Medzi najrozšírenejšie neeurópske jazyky najviac používané na území Európy patria arabčina, čínština a hindčina. Každý z nich má svoje vlastné písmo.

26. september je vyhlásený za **Európsky deň jazykov už od roku 2001**. K tejto každoročnej príležitosti bolo vytvorené oficiálne logo, slogany a internetová stránka.

Na svete existuje 6000 až 7000 jazykov – hovorí nimi 7 miliárd ľudí v 189 nezávislých štátoch.

Na svete existuje 6000 až 7000 jazykov. V Európe sa používa okolo 225 pôvodných jazykov, sú to približne 3% z celkového počtu svetových jazykov. Najväčší počet jazykov sa používa v Ázii a Afrike. Približne polovica obyvateľov sveta je dvoj- alebo viacjazyčná. Mnohé z jazykov majú viac než 50000 slov, ale ich aktívni používatelia si väčšinou vystačia so zlomkom celkovej slovnej zásoby. V bežnej konverzácii používajú iba niekoľko stoviek rovnakých slov. Jazyky sú v nepretržitom vzájomnom kontakte a mnohými spôsobmi na seba vplyvajú. V minulosti angličtina prebrala veľa slov a výrazov z iných jazykov, dnes európske jazyky naopak preberajú mnohé slová z angličtiny.

Medzi jazykmi existujú podobné vzťahy ako medzi členmi rodiny. Väčšina európskych jazykov patrí do skupiny indoeurópskych jazykov. Do tejto skupiny patria jazyky germánske, románske a slovanské. Väčšina európskych jazykov používa latinské písmo. Niektoré slovanské jazyky používajú azbuku. Najväčší počet jazykov sa používa v Rusku – je to 130 až 200 jazykov. Jazykom s najväčšou slovnou zásobou je angličtina. Najmenšiu slovnú zásobu má jazyk Taki Taki, ktorý obsahuje 340 slov. Podľa prieskumu z roku 2008 je najdôležitejším jazykom jazyk anglický, potom francúzsky a španielsky.

Na záver jedna zaujímavosť - najväčší počet jazykov, ktorými hovoril jeden človek, je 26.

Jazyky v EÚ - Mapa jazykov

Na mape sú vidieť oblasti pokryté tromi najväčšími jazykovými skupinami a niekoľkými inými jazykmi Európy.

Tri najväčšie jazykové skupiny

- germánske jazyky
- románske jazyky
- slovanské jazyky

ostatné jazyky

- maďarčina
- fínsko-estónske
- gréčtina
- baltské
- baskičtina
- keltské
- turečtina
- albánčina

Najväčší počet jazykov sa používa na území Ruska (148 miliónov obyvateľov): v závislosti od kritérií je to 130 až 200 jazykov.

Ako sa poďakujeme v zahraničí? :

- po česky - Děkuji.
- po anglicky - Thank you.
- po nemecky - Danke.
- po španielsky - Gracias.
- po taliansky - Grazie.
- po francúzsky - Merci.
- po poľsky - Dziękuję.
- po rusky - Спасибо (Spasibo.)
- po maďarsky - Köszönöm.

Slovanské jazyky sú skupina príbuzných jazykov, ktorými hovoria Slovania obývajúci najmä východnú, juhovýchodnú a strednú Európu. Sú jednou z vetiev indoeurópskej jazykovej rodiny. Slovanské jazyky sa vyvinuli z praslovančiny.

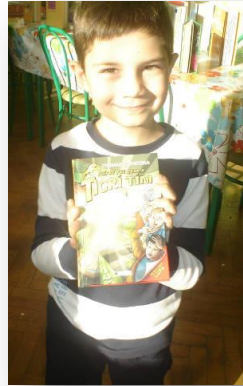
A nakoniec naše najkrajšie slovenské Ďakujem!

Ika Borisová, 9.A

24. október Medzinárodný deň školských knižníc

Medzinárodný deň školských knižníc vyhlásila Dr. Blanche Woolls, prezidentka Medzinárodnej asociácie školského knihovníctva (IASL) a pripomína sa od roku 1999. Deň je oslavou školských knižníc, ich významu a prínosu pri vzdelávaní detí. Hlavnou myšlienkou je podpora vzťahu žiakov ku knihám, školskej knižnici, čítaniu a poznávaniu a získanie si väčšieho počtu milovníkov literatúry.

Tento deň sme si pripomenuli aj my v priestoroch našej školskej jedálne, kde žiaci prvého i druhého stupňa mali možnosť prezrieť si zbierku kníh našej školskej knižnice. A keďže je naša knižnica veľmi pestrá, hneď sa našlo niekoľko záujemcov, ktorí si knihy vypožičali. S radosťou oznamujeme, že to boli zväčša žiaci prvého stupňa a to nás veľmi teší!

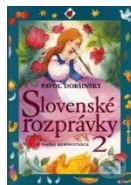
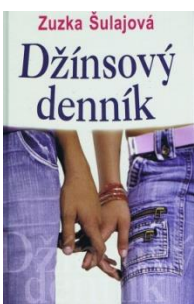
„Čítanie sú otvorené dvere do kúzelného sveta.“
(Francois Mauriac)

„Kto číta, ten myslí, kto myslí, ten uvažuje.“
(Victor Hugo)

„Poézia je denník morského živočicha, ktorý žije na súši a túži lietať.“

(Carl Sandburg)

„Nemiluj knihy, aby si si nimi ozdobil svoj príbytok, ale preto, aby si nimi vyzdobil srdce i ducha.“

(Jan Patočka)

„Nie tí milujú knihy, ktorí ich nedotknuté schovávajú v skriniach, ale tí, ktorí ich majú ustavične v rukách.“

(Erazmus Rotterdamský)

„Dobrá a krásna kniha je tá, ktorá plným priehrštim rozsieva otázniky.“

(Jean Cocteau) 2

Ika Borisová, 9.A

Tvorivosť pre radosť

Tvorivosť dáva zmysel životu, tvorivosť odlišuje človeka od zvierat a stroja, tvorivosť je spôsob seberealizácie, tvoriť je najväčšou hodnotou pre spoločnosť, tvoriť znamená žiť...

Aj s takýmto nápadom si môžete urobiť fotku ako vystrihnutú z časopisu. Dodá fotke ten správny efekt, ale samozrejme nezabudnite na správne osvetlenie.

Pokiaľ si chcete spríjemniť túto zimu, určite si vyrobte takýchto tučniakov. Potrebujete len žiarovku (ktorá už nefunguje, ako má) farby a štetce. Už je len na vás, či ich oblečiete do šálov alebo si ich zavesíte do izby.

Originálna záložka do knihy? Stačí vám farebný papier, nožnice a lepidlo. Na farebný papier si nakreslíme, ako by mala naša záložka vyzeráť a nebojte sa využiť svoju kreativitu. Farebné kvety, červené srdiečka alebo takéto „fúzy“ vám určite spríjemnia čítanie.

17. november

Medzinárodný deň študentstva

a

Deň boja za slobodu a demokraciu

Dňa 17. novembra si pripomínáme dve historické udalosti. V roku 1939 nacisti v reakcii na demonštrácie československých študentov proti okupácii Československa a proti zabitiu študenta medicíny Jana Opletala, ktorý patril k prvým obetiam fašizmu u nás, uzavreli české vysoké školy, popravili 9 študentov a viac ako 1 000 ich poslali do koncentračných táborov. Ako spomienku na rozpútanie fašistického teroru proti českým vysokým školám a ich študentom v roku 1939 Medzinárodný zväz študentstva v roku 1941 na manifestácii solidarity s českými študentmi v Londýne vyhlásil 17. november za Medzinárodný deň študentstva. V roku 1989 si v tento deň študenti v uliciach opäť pripomenuli smrť medika Jana Opletala, zatvorenie vysokých škôl a súčasne protestovali proti komunistickému režimu. Demonštrácia za slobodu a demokraciu v Prahe, ktorá bola potlačená policajnými zložkami, vyvolala solidaritu občanov Československa, ktorí sa postavili proti policajnému násiliu, politickému útlaku a neslobode. Všetky akcie, ktoré sa odohrávali na uliciach, prebiehali pokojnou cestou a vyústili do tzv. „Nežnej revolúcie“ a umožnili slobodné demokratické voľby. Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky v roku 2001 rozhodli, že 17. november bude naším štátnym sviatkom ako Deň boja za slobodu a demokraciu.

Nika Pavlíková, 9.A

MILAN KŇAŽKO

VÁCLAV HAVEL

JÁN BUDAJ

FRANTIŠEK MIKLOŠKO

ALEXANDER DUBČEK

Tváre Nežnej revolúcie

MARTIN BÚTORA

ANTON POPOVIČ

ZUZANA MISTRÍKOVÁ

FEDOR GÁL

ĽUBOMÍR FELDEK

PRAVDA VÍŤAZÍ

JÁN ČARNOGURSKÝ

JÁN LANGOŠ

PETER ZAJAC

MICHAEL KOCÁB

LADISLAV SNOPKO

Počas Nežnej revolúcie neznali na námestiach iba štrngajúce kľúče ako symbol odzváňania starému režimu, ale aj nesmrteľné piesne, ktoré sa vryli do pamäti nielen priamym účastníkom Nežnej revolúcie. Tu je jedna z nich.

Jvan Hoffman – Sľúbili sme si lásku

**Videli sme tých, ktorí vystierali ruky,
mali ich prázdne a ešte bola tma,
po našich uliciach odvtedy prešli veky,
zobudili sme sa zo zlého sna.**

**Sľúbili sme si lásku, sľúbili vravieť
pravdu len,
sľúbili sme si vydržať, sľúbili sme si nový
deň.**

**Tí mladí za nás vystreli prázdne ruky,
za nás boli bití, za naše mečanie,
po našich uliciach odvtedy prešli veky
a zaznelo zlému posledné zvonenie.**

**Vystríme s nimi všetci prázdne ruky,
a bude v nich naša budúcnosť,
na našich uliciach podajme si ruky,
neviery a strachu už ozaj bolo dost'.**

Nika Pavlíková, 9.A

Máme tu ešte niečo aj pre našich najmenších. Rýchlo nájsť farbičky a ide sa maľovať!

Lemešanko – časopis pre žiakov ZŠ s MŠ Lemešany. Vychádza: štvrťročne. Vydáva: ZŠ s MŠ Lemešany, Lemešany 154, 082 03 Lemešany. IX. ročník, č. 1, 2014/2015. Zdroje: vlastné, internet. Redakčná rada: Mgr. Sylvia Benčová, Mgr. Juliana Repková, Nikola Pavlíková, Kamila Kapustníková, Kristína Kušnírová, Irena Borisová, Zuzana Onofrejová, Lýdia Turčaníková, Simona Slaminková, Nikola Mertová, Lea Benčová.